

Monitor

Discriminatie 2019

Noord-Holland

April 2020

Noord-Holland Noord

Zaanstreek/Waterland

Kennemerland

Wat vertellen de cijfers?

Discriminatie is het ongelijk behandelen van mensen op grond van kenmerken die er niet toe doen. Discriminatie is bij wet verboden.

De *Monitor Discriminatie 2019 Noord-Holland*¹ geeft een overzicht van de discriminatieklachten die zijn ingediend bij drie anti-discriminatievoorzieningen (ADV's) en registraties van discriminatie bij de politie eenheid in Noord-Holland. Daarnaast besteedt deze monitor aandacht aan oordelen van het College voor de Rechten van de Mens (het College).

Op pagina 5 vindt u casuïstiek achter de cijfers.

Voor maatwerk per gemeente verwijzen wij naar de werkplannen en jaarverslagen van ADV's. Het [landelijke rapport Discriminatiecijfers in 2019](#) is te raadplegen op www.discriminatie.nl

Daling aantal klachten bij ADV's in Noord-Holland

In 2019 zijn bij de drie ADV's in Kennemerland, Zaanstreek-Waterland en in Noord-Holland Noord 290 discriminatieklachten ingediend, in behandeling genomen en geregistreerd. Het aantal klachten is hiermee gedaald met 5% ten opzichte van 2018. In het landelijke beeld van de ADV's zien we een lichte stijging van de discriminatieklachten met 1%.

We dienen te vermelden dat de onderlinge verschillen tussen de drie ADV's in Noord-Holland groot

zijn. Een sterke daling van de reguliere klachten ingediend bij ADV Noord-Holland Noord² is in 2019 van invloed op het totaal. Het aantal klachten bij de andere twee ADV's laten respectievelijk een heel lichte daling en een flinke stijging zien.

De politie in eenheid Noord-Holland registreerde 458 discriminatie-incidenten in 2019. De politie heeft in 2019 bij de registratie geen onderscheid meer gemaakt tussen reguliere discriminatie-incidenten en discriminatie-incidenten jegens werknemers met een publieke taak (2018 respectievelijk: 375 en 76, totaal: 451). Hierdoor zijn de cijfers niet goed vergelijkbaar met voorgaande jaren en worden in deze monitor alleen cijfers over 2019 gespecificeerd.

Ook de aard van de locatie van incidenten is in 2019 niet meer door de politie geregistreerd.

De vergelijking met 2018 wordt uitsluitend opgenomen op landelijk niveau in het landelijk rapport *Discriminatiecijfers in 2019*. Landelijk is er sprake van een stijging in het aantal registraties van 17%.

Herkomst en huidskleur

Zowel bij ADV's als bij de politie gaat iets minder dan de helft van de klachten over herkomst en

huidskleur (ADV's 41% en politie 43%).

In de afgelopen jaren fluctueren deze percentages enigszins.

Bij de ADV's is sprake van een daling -ook relatief- van klachten wegens herkomst en huidskleur (van 170 naar 119 klachten).

Landelijk is er bij de ADV's sprake van een lichte daling van 1%.

Bij de politie betreft 196 van de 458 registraties herkomst en huidskleur.

De kruistabel ADV'p pagina 9 toont aan dat discriminatie op grond van herkomst en huidskleur op vrijwel alle terreinen voorkomt.

Discriminatie op grond van herkomst en huidskleur is een structureel verschijnsel. Het is veelomvattend en lastig aan te pakken. Om een paar voorbeelden te noemen:

- Veel mensen met een donkere huidskleur krijgen te maken met scheldpartijen en antizwart racisme.

-De Zwarte Piet discussie en reacties die onder andere de actiegroep Kick Out Zwarte Piet oproepen maakt mensen steeds

¹ Exclusief politie eenheid Amsterdam en Gooi- en Vechtstreek.

² Vanwege beperkte capaciteit kon er minder *outreaching* gewerkt worden. Dit leidde tot minder klachten.

bewuster op het onderwerp en vooral op sociale media zijn de discriminerende opmerkingen en scheldpartijen niet van de lucht.

- Mensen met een migratie-achtergrond hebben een lagere kans om te worden uitgenodigd voor een sollicitatiegesprek bij een uitzendbureau.

Van alle klachten op grond van herkomst/huidskleur die binnenkomen bij de ADV's gaat circa een vijfde van de klachten over antizwart racisme. 57% gaat over de migratie-achtergrond van mensen.

Handicap en chronische ziekte

Het aantal klachten op grond van handicap en chronische ziekte bij de ADV's is in 2019 met 36 onveranderd hoog.

Landelijk laten de gezamenlijke ADV's in 2019 een heel lichte daling zien van het aantal klachten op grond van handicap en chronische ziekte.

De kruistabel van de ADV-klachten op pagina 9 toont aan dat dit type zaken zich in 2019 vooral voordoet in relatie tot de arbeidsmarkt. Het betreft ook veel klachten over commerciële dienstverlening (detailhandel, OV en banken/verzekeraars) en collectieve voorzieningen (gezondheidszorg, overheden en welzijns-organisaties).

Bij de politie wordt bijna geen aangifte gedaan van discriminatie

op grond van handicap of chronische ziekte.

Bij het College is het aantal verzoeken om een oordeel op grond van handicap/chronische ziekte, komend uit Noord-Holland, na een verdubbeling in 2018 teruggelopen naar 10 verzoeken. Na geslacht kwamen hierover de meeste verzoeken binnen.

Geslacht

Over discriminatie op grond van geslacht komen bij de ADV's relatief veel klachten binnen. In 2019 waren dat er 35 (12% van het totale aantal discriminatieklachten).

Ongeveer tweederde van de klachten op grond van geslacht wordt gemeld door vrouwen. Het betreft vaak zwangerschapsdiscriminatie.

In 2019 gaat het in drie gevallen om discriminatieklachten van transgenders. ADV's registreren klachten van transgenders onder de discriminatiegrond geslacht.

Uit de landelijke LHBT-monitor 2018 van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) blijkt dat transgenders het zwaar hebben in Nederland: 'de leefsituatie van transgenders steekt op alle terreinen negatief af.'

Bij de politie wordt bijna geen aangifte gedaan op grond van geslacht.

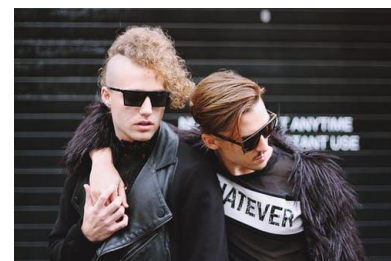
(Homo)seksuele gerichtheid

In 2019 komen er bij de ADV's in Noord-Holland 23 klachten binnen op grond van (homo)seksuele gerichtheid. Het aantal klachten is hiermee, na een sterke daling in 2018, hoger dan eerdere jaren. De stijging heeft onder andere te maken met klachten over het (in eerste instantie) niet vergoeden van kunstmatige inseminatie bij lesbische vrouwen en over de Nashville verklaring.

De ondertekenaars van de Nashville verklaring spreken zich uit tegen seksualiteit van lhbt's, het homo-huwelijk, polygamie, polyamorie, overspel en seksuele onreinheid. In Nederland kreeg de verklaring vooral bijval uit conservatief christelijke hoek, waaronder van de politieke partij SGP.

Ruim 60% van de meldingen op grond van (homo)seksuele gerichtheid bij ADV's is afkomstig van homoseksuele mannen.

Het betreft 8% van het totale aantal klachten bij de ADV's. Landelijk ligt het percentage op 9%.

Bij de politie wordt relatief veel aangifte gedaan van vijandigheid of geweld tegen LHBT's³. Het betreft 124 registraties van discriminatie en belediging in 2019, ruim een kwart van het totaal. In 2019 is dit inclusief het ongericht schelden met het woord 'homo' erin tegen werknemers met een publieke taak. Ook bij de politie is aangifte gedaan omtrent de Nashville verklaring, onder andere tegen SGP-voorman Van der Staaij.

Uit het Pink Panel onderzoek⁴ dat in 2019 werd uitgevoerd onder 285 LHBT's in Kennemerland komt naar voren dat de meeste discriminatie en belediging die zij ervaren niet wordt gemeld bij de politie of een ADV.

De politie is er veel aan gelegen om LHBT's van dienst te zijn en te ondersteunen bij het doen van een

³ Lesbisch, homo- en bisexueel, transgender

⁴ Kijk voor meer informatie op de website www.bdkennemerland.nl

aangifte of melding, mede dankzij het netwerk Roze in Blauw⁵.

Uit de eerder genoemde landelijke LHBT-monitor blijkt dat homo's en lesbiennes steeds minder geweld meemaken. Wel hebben zij nog te maken met respectloos gedrag, bijvoorbeeld op straat. Grote kanttekening hierbij is dat het lijkt dat veel LHBT's hun gedrag hebben aangepast en bijvoorbeeld niet meer hand in hand over straat gaan om conflicten te voorkomen. Die gedragsaanpassing en toenemende voorzichtigheid wordt bevestigd in het Pink Panel onderzoek.

Moslimdiscriminatie

Deze vorm van discriminatie is bij de ADV's 9 keer gemeld. Bij de ADV's fluctueert het aantal klachten hieromtrent elk jaar. In 2019 zien we een daling.

De meeste meldingen gaan over de arbeidsmarkt (stage, uitsluiting bij werving en selectie).

Bij de politie in Noord-Holland is niet te achterhalen hoeveel aangiften in 2019 gaan om moslimdiscriminatie.

Uit gesprekken met belangenorganisaties van moslims komt naar voren dat moslimdiscriminatie in het dagelijks leven niet minder lijkt geworden.

Antisemitisme

Bij de ADV's in Noord-Holland kwamen in 2019 vijf klachten binnen over antisemitisme, evenals in 2018 (1,5% van alle gronden).

De Joodse gemeenschap in Nederland is klein met tussen de 40.000-50.000 joden. De meerderheid woont in Amsterdam en Amstelveen.

Negen procent van de registraties bij de politie in Noord-Holland (excl. Amsterdam en Gooi- en Vechtstreek) staat geregistreerd onder antisemitisme. Dit relatief hoge aantal is inclusief ongerichte scheldpartijen met het woord 'jood' erin richting werknemers met een publieke taak.

FRA onderzoek⁶ (2018) in Nederland, dat werd uitgevoerd onder iets meer dan duizend personen die zichzelf als joods beschouwden, liet zien dat 35% van hen de afgelopen maanden te maken hebben gehad met een vorm van negatieve bejegening of verbale bedreiging.

Leeftijd

Hoewel leeftijdsdiscriminatie op de arbeidsmarkt sterk gevoeld wordt⁷, komen hierover relatief weinig klachten binnen bij ADV's. Ondanks de aantrekkelijke arbeidsmarkt vinden werklozen van 45 jaar of ouder nog steeds minder snel werk dan jongere werklozen of ze krijgen minder snel een vast contract.

Het aandeel langdurig werklozen is het grootst onder werkloze 45-plussers: in het derde kwartaal van 2019 was 53 procent van hen minstens een jaar werkloos. Dit is iets gedaald, in het derde kwartaal van 2018 was dit nog 58 procent. Bron: CBS, nov. 2019

Leeftijd staat niet als discriminatiegrond in het Wetboek van Strafrecht; daarom is aangifte bij de politie niet mogelijk.

Bij het College is het aantal verzoeken om een oordeel op grond van leeftijd in 2019 sterk

gedaald naar 3, na een stijging in 2018.

Terreinen

Bij de ADV's komen de meeste klachten binnen over de arbeidsmarkt. Op afstand volgen collectieve voorzieningen (gezondheidszorg, overheden en welzijnsorganisaties), commerciële dienstverlening (detailhandel, OV en banken/verzekeraars) en buurt/wijk.

Uit eerdere jaren weten we dat de meeste aangiften en registraties van discriminatie bij de politie de directe woonomgeving en de openbare ruimte betreffen. In 2019 is door de politie niet meer op locatie geregistreerd.

Het gaat vaak om verschillende typen discriminatie-incidenten en locaties waarvoor mensen contact opnemen met de ADV's of de politie. Als men te maken krijgt met discriminerende scheldpartijen en geweld op straat stapt men veelal naar de politie, terwijl ongelijke behandeling op het werk een andere benadering vraagt. ADV's adviseren hierbij en kunnen een bemiddelende rol spelen. Zie tabel werkwijze ADV's op pagina 7.

Klachten en incidenten per gemeente

Het aantal klachten en incidenten per gemeente is te bekijken in de tabel op pagina 10.

Hierbij is ook het aantal discriminatieklachten en -meldingen per 1.000 inwoners berekend. Het is interessant om te zien hoe gemeenten die vergelijkbaar zijn in inwoneraantallen zich tot elkaar verhouden.

⁵ Deze teams zijn aanspreekpunt voor LHBT's binnen én buiten de politie.

⁶ Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten

⁷ Een op de tien Nederlanders heeft het afgelopen jaar leeftijdsdiscriminatie ervaren. *Ervaren discriminatie in Nederland II*, Sociaal en Cultureel Planbureau, 2020

Voorbeelden van klachten en incidenten

‘Doorrijden, vieze Pool’

Als een Poolse man per auto naar zijn winkel rijdt, passeert hij een verkeersregelaar. Die staat daar, omdat er werkzaamheden zijn en het verkeer in goede banen geleid moet worden. Op de terugweg houdt dezelfde verkeersregelaar de winkelier tegen en vraagt hem waarom hij de eerste keer niet is gestopt. Het antwoord (“Omdat u geen stopteken gaf”) leidt tot een debat over het al dan niet moeten stilhouden. Uiteindelijk sluit de verkeersregelaar de discussie af met de woorden: “Doorrijden, vieze Pool.” Dat schiet de man in het verkeerde keelgat en hij wendt zich tot de ADV. Dat stelt een klachtbrief op voor de melder. Het resulteert erin dat de organisatie waarvoor de verkeersregelaar werkt, excuses aanbiedt en de dader een andere werkplek geeft.

‘Past de functie nog wel bij je?’

Een vrouwelijke melder heeft een baan met een vast contract. Een tijd geleden was ze zwanger. Tijdens haar zwangerschap voelt ze zich vaak niet goed, maar haar werkgever wil daar geen rekening mee houden. Hij reageert vervelend en niet meelevend. Ze heeft na het bevallingsverlof ook ouderschapsverlof opgenomen. Eenmaal terug op haar werk om haar terugkomst te bespreken en voor te bereiden, vraagt haar werkgever zich af of de functie nog wel bij haar past en of ze niet beter zzp-er kan worden. In een vervolgesprek blijkt dat ze niet ingehuurd zal worden als zzp-er. Ze ervaart discriminatie op grond

van geslacht, vanwege haar zwangerschap. Ze vraagt ondersteuning aan de ADV. Na diverse gesprekken en het advies om een arbeidsjurist in te schakelen kan de vrouw uiteindelijk met een goede financiële vergoeding op zak stoppen met werken voor het bedrijf.

Uitgescholden voor ‘kutturk’

Er is sprake van een langlopend burencolliciteerconflict, waarbij beide partijen overlast van elkaar ondervinden. Dit keer mondt het uit in een vechtpartij. De ene buur zou meerdere malen teksten als ‘kutturk’ en ‘rot op naar je eigen land’ hebben geroepen naar zijn buurman (de aangever). De herkomst van de uitgescholden man is Irak. Beiden hebben bij de politie aangifte gedaan tegen elkaar. De aangiften zijn ingestuurd naar het Openbaar Ministerie. De eventuele straffen zijn nog niet bekend.

‘Oh, dan stopt de sollicitatieprocedure hier’

Een vrouw met een handicap werkt en is toe aan een andere baan. Zij solliciteert naar een servicegerichte functie bij een andere werkgever. Het gesprek gaat goed, totdat haar handicap ter sprake komt. ‘Oh, dan stopt de sollicitatieprocedure hier’, zegt de *recruiter*, ‘want dan hoort u bij een ander loket’. Blijkbaar heeft de werkgever een Wajong-loket voor mensen met een handicap. Dit loket bemiddelt voor ‘passende banen’. De vrouw

klaagt bij de directie over de gang van zaken maar krijgt geen antwoord. Daarop vraagt zij ondersteuning aan de ADV. De directie reageert na een brief van de ADV wel. De vrouw wil niet meer werken voor deze werkgever en heeft inmiddels een vergelijkbare ‘normale’ baan bij een andere werkgever en functioneert prima. Deze zaak is voor de betreffende werkgever wel aanleiding geweest om intern in gesprek te gaan over het beleid.

Kwetsende teksten in evangelisch magazine

Een homoseksuele jongeman heeft moeite met zijn homoseksuele geaardheid. Een familielid laat tijdens een bezoek een evangelisch magazine zien. Hierin leest hij een stukje over seksualiteit en genderidentiteit. In het stuk staat o.a. dat homoseksuelen en transseksuelen een mogelijke oorzaak kunnen zijn voor trauma's, fysieke aanvallen en misbruik bij jonge meisjes. Tevens wordt beweerd dat het morele geweten van onze maatschappij inzake seksualiteit en genderidentiteit is afgestompt met het gevolg dat we intussen iets kwaads “goed” en iets goeds “kwaad” noemen. De jongeman is geschokt, verdrietig en boos. Deze casus is door de ADV voorgelegd aan het Openbaar Ministerie. Zij oordelen dat de teksten niet strafbaar zijn.

Totalen 2019

Noord-Holland

Totaal aantal discriminatieregistraties

	<u>2018</u>	<u>2019</u>
ADV's		
Discriminatie klachten/meldingen	306	290
Eigen screening *	25	24
Politie		
Discriminatie incidenten, inclusief werknemers met publieke taak**	451	458
College voor de Rechten van de Mens		
Aantal verzoeken om oordeel, instroom	43	39

De totalen in bovenstaande tabel zijn terug te vinden in de afzonderlijke kolommen onder terrein (bij de ADV's) en in de kolom politie. Het betreft altijd maar één terrein per klacht, terwijl het per klacht soms om meerdere gronden kan gaan.

*Eigen screening door ADV's zijn registraties van discriminatie-incidenten die in de regionale media of op sociale media verschenen en het betreft vacature screening. Deze zaken zijn niet door burgers gemeld. In de tabellen Discriminatiegrond, Terrein en Wijze van discriminatie zijn de eigen screenings niet opgenomen.

**Discriminatie-incidenten tegen werknemers met publieke taak worden in 2019 door de politie niet meer apart geregistreerd. Dit zijn mensen die werken in overheidsdienst of namens de overheid, zoals politieagenten, ambulancepersoneel en medewerkers in het openbaar vervoer.

Werkwijze ADV's Noord-Holland

	<u>2018</u>	<u>2019</u>
Advies en informatie	210	192
Alleen registratie	91	73
Beïnvloeding beleid	43	49
Bemiddeling	41	38
Bijstaan in procedures	49	25
Eigen onderzoek ADV	20	13
Doorverwijzing	14	13
Overig	20	9

ADV's Noord-Holland

	<u>2018</u>	<u>2019</u>
Discriminatiegrond (meer gronden per klacht mogelijk)		
Herkomst, huidskleur (ras)	170	119
Handicap/chronische ziekte	36	36
Geslacht (transgender)	29	35 (3)
Leeftijd	21	24
(Homo)seksuele gerichtheid	6	23
Godsdienst (moslims)	22 (17)	16 (9)
Nationaliteit	12	9
Antisemitisme	5	5
Levensovertuiging	2	2
Burgerlijke staat	3	2
Arbeidscontract	4	2
Politieke overtuiging	0	1
Overig, Niet-wettelijke gronden	14	19
Onbekend	0	3
Totaal	324	296

Terrein (= gelijk aan totaal aantal klachten)

Arbeidsmarkt	65	77
Collectieve voorzieningen	46	34
Commerciële dienstverlening	32	34
Buurt/wijk	41	30
Onderwijs	33	16
Media en reclame	17	15
Politie en Justitie	6	12
Openbare ruimte	20	11
Publieke/politieke opinie	10	10
Huisvesting	5	9
Horeca/amusement	14	7
Sport en recreatie	5	7
Overig / onbekend	11	28
Totaal	306	290

Wijze van discriminatie

Omstreden behandeling	157	162
Vijandige bejegening	138	103
Bedreiging	13	11
Geweld	3	7
Overig	5	14
Totaal	316	297

Politie Noord-Holland

2019

Discriminatiegrond (=gelijk aan aantal klachten)

Herkomst, huidskleur	196
(Homo)seksuele gerichtheid	124
Antisemitisme	42
Godsdienst (onbekend welke)	27
Handicap	7
Geslacht	3
Overig/onbekend	59
Totaal	458

Wijze van discriminatie

Uitlating	250
Bedreiging	62
Geweld (i.c.m. met uitlating)	46
Bekladding	36
Vernieling	36
Pesterij	15
Weigering	4
Overig/onbekend	15
Totaal	458

College voor de Rechten van de Mens

Aantal verzoeken om een oordeel, instroom

	<u>2018</u>	<u>2019</u>
Discriminatiegrond		
Geslacht	8	11
Handicap/chronische ziekte	15	10
Herkomst, huidskleur	3	6
Leeftijd	10	3
Nationaliteit	6	1
Politieke overtuiging	0	1
Godsdienst	0	1
Burgerlijke staat	1	0
Arbeidsduur	0	0
Vaste/tijdelijke arbeidscontracten	0	0
Seksuele gerichtheid	0	0
Grond onbekend	0	6
Totaal	43	39

Terrein

Goederen en diensten	13	15
Arbeid - <i>Arbeidsvoorwaarden</i>	9	1
Arbeid - <i>Werving & selectie</i>	8	5
Arbeid - <i>Arbeidsomstandigheden</i>	6	4
Arbeid - <i>Aanstelling</i>	3	6
Arbeid - <i>Beëindiging arbeidsrelatie</i>	2	0
Geen terrein/onbekend	2	8
Totaal	43	39

Aantal oordelen

Oordelen met uitspraak verboden onderscheid	2	6
Oordelen zonder verboden onderscheid	4	2
Totaal	6	8

ADV's

Iedere gemeente is wettelijk verplicht om een voorziening te hebben, waar burgers terecht kunnen met klachten over discriminatie. Zo'n antidiscriminatievoorziening (ADV) heeft tot taak om personen die een klacht hebben over discriminatie onafhankelijk advies en ondersteuning te bieden bij de behandeling van die klacht. Verder hebben de antidiscriminatievoorzieningen tot taak om die klachten te registreren, zodat de overheid weet wat er speelt op het gebied van discriminatie.

Het tegengaan van discriminatie kan niet zonder voorlichting en bewustwording. De ADV's in Noord-Holland ontwikkelen en verzorgen trainingen en workshops over vooroordelen, cultuursensitiviteit, artikel 1 van de Grondwet en weerbaarheid tegen discriminatie en ongelijke behandeling. Opdrachtgevers zijn onder andere gemeenten, politie en maatschappelijke organisaties. ADV's geven ook veel voorlichting op scholen.

Toelichting op cijfers ADV's

Geslacht: De zaken geregistreerd onder geslacht betreffen ook de subcategorieën transgender en zwangerschap.

Niet-wettelijke gronden: dit zijn meldingen over onder meer sociale status en uiterlijke kenmerken.

Politie

De politie in eenheid Noord-Holland registreerde in 2019 de aangiften en meldingen van discriminatie. Aangifte leidt vaak tot nader onderzoek van de politie en mogelijk tot strafvervolgning.

De politie registreerde ook meldingen en aangiften van professionals (politieagenten,

hulpverleners, medewerkers openbaar vervoer) die in functie te maken krijgen met discriminatoire belediging, bedreiging of mishandeling. Dit is inclusief willekeurige scheldpartijen waarin woorden als 'homo', 'jood' en 'mongool' worden gebruikt.

Het aantal registraties is in 2019 samengevoegd in één totaal.

Toelichting op cijfers politie

Discriminatiegronden: In 2019 is er per discriminatie-incident één mogelijke discriminatiegrond gekozen door de case screeners van de politie.

College voor de Rechten van de Mens

Mensen die zich gediscrimineerd voelen, kunnen het College vragen hun discriminatieklachten te onderzoeken en hierover een oordeel te geven. Bij een oordeel wordt getoetst op basis van gelijke behandelingswetgeving. Het verzoek moet gaan over kwesties die te maken hebben met werk, onderwijs, wonen, uitgaan, zorg, financiële dienstverlening, vervoer of sociale bescherming.

Lang niet alle verzoeken die binnenkomen (=instroom) leiden tot een oordeel. Dat komt doordat een deel niet ontvankelijk is. Ook worden verzoeken regelmatig ingetrokken.

De oordelen van het College over zaken in 2019 in Noord-Holland met de uitspraak verboden onderscheid zijn na te lezen op www.mensenrechten.nl. Het betreft de volgende zaaknummers: 2019-04, 2019-41, 2019-102, 2019-117, 2019-128 en 2019-129.

Melders kunnen voorafgaand aan een verzoek om een oordeel bij het College advies inwinnen en

ondersteuning vragen bij een ADV in de eigen regio.

Regionaal Discriminatie Overleg

Ruim zesmaal per jaar overleggen de partners die zich in de politie eenheid Noord-Holland bezighouden met de preventie en de strafrechtelijk aanpak van discriminatie. Dat zijn politie, Openbaar Ministerie en de ADV's. Gemeentes kunnen hierbij aanschuiven.

Onderrapportage

Discriminatie is niet altijd zichtbaar, wordt niet altijd herkend en lang niet altijd gemeld.

Een op de vijf mensen die discriminatie meemaakten, heeft een melding gedaan van discriminatie bij een vorm van gezag⁸. Als we alleen naar de registratie instanties (politie, ADV's, het College en Meldpunt internet Discriminatie) kijken, betreft het slechts 3%⁹.

De gemelde discriminatie-ervaringen vormen dus het spreekwoordelijke topje van de ijsberg waaronder een veelvoud aan niet-gemelde ervaringen ligt verscholen. Mensen kunnen om meerdere redenen afzien van melden. Ze willen niet te lang stil blijven staan bij een negatieve ervaring of ze zijn bang voor de gevolgen van melden of aangifte doen. Soms weten mensen ook niet dat er instanties zijn waar ze discriminatie kunnen melden en dat ze bij ADV's (kosteloos) advies, informatie en ondersteuning kunnen krijgen.

⁸ Vormen van gezag zoals management, vertrouwenspersonen, docenten, vakbond of ombudsman én registratie instanties.

⁹ *Ervaren discriminatie in Nederland II*, Sociaal en Cultureel Planbureau, 2020

Kruistabel ADV's 2019

Dwarsverbanden tussen de gemelde discriminatiegronden en terreinen

ADV's	Herkomst, huidskleur*	Handicap /Chr.zkte	Geslacht	Godsd.	Leeftijd	Nation.	(Homo)Seks. Gerichtheid	Overig/ Niet-wet.
Arbeidsmarkt	29	15	22	10	12	2	6	7
Buurt/Wijk	24	3	1	2			3	4
Onderwijs	16	4	1	2			2	2
Collectieve voorzieningen	17	9	3	3	2	5	2	9
Openbare ruimte	6	1	1	2				1
Media/Reclame	10	1	4	2			3	2
Commerciële dienstverlening	19	10	8		5	1	1	3
Horeca/amusement	7	1	2			1	1	3
Publieke/politieke opinie	3			1			5	2
Politie/OM/Vreem. Pol.	7							1
Sport/recreatie	4	4	1					
Privésfeer	2		1		1			
Huisvesting	3	3	1		1			4
Overig/Onbekend	3		1	3		1	2	2

*inclusief 5x antisemitisme

Met de rode omcirkeling in bovenstaande tabel hebben wij de aandachtsgebieden willen aangeven daar waar het gaat om relatief hoge aantallen meldingen in combinatie met een bepaald terrein. Bijvoorbeeld bij ADV's komen meldingen binnen op grond van godsdienst die zich vooral afspelen op de arbeidsmarkt en verder breed verspreid over diverse terreinen. In de toelichtende tekst op pagina 2 tot en met 4 hebben wij de relaties al benoemd.

De politie heeft de locatie van discriminatie-incidenten in 2019 niet geregistreerd, daarom is er geen kruistabel van de politiecijfers.

Discriminatieklachten en registraties per gemeente

In de tabel op pagina 10 is het aantal klachten en incidenten per gemeente te bekijken. Hierbij is ook het aantal discriminatieklachten en -meldingen per 1.000 inwoners berekend. Het is interessant om te zien hoe gemeenten die vergelijkbaar zijn in inwoneraantallen zich tot elkaar verhouden.

Met de rode omcirkeling hebben wij willen aangeven vanuit en over welke gemeenten relatief, in relatie tot het aantal inwoners, veel discriminatie-meldingen binnenkomen. In kolom vijf zijn de gemeenten omcirkeld met een hoog promillage (boven de 0,65). Zaanstad scoort het hoogste met 0,74.

Soms komen er relatief veel klachten binnen bij de ADV, zoals in Zaanstad, Purmerend en Heemstede. Of relatief veel bij de politie zoals in Alkmaar, Den Helder en Zandvoort.

Aantal klachten/meldingen en registraties per gemeente per 1.000 inwoners, 2019

	Aantal inwoners Per 1-1-19	Discriminatie klachten ADV's 2019 **	Discriminatie registraties Politie 2019	Aantal klachten ADV's + incidenten politie per 1.000 inwoners*
Haarlem (KEN)	159.709	49	56	0,66
Zaanstad (ZAWA)	155.865	58	57	0,74
Haarlemmermeer (KEN)	153.149	29	40	0,45
Alkmaar (NHN)	108.470	26	50	0,70
Purmerend (ZAWA)	79.983	24	30	0,68
Hoorn (NHN)	72.806	12	26	0,52
Velsen (KEN)	67.831	13	26	0,57
Den Helder (NHN)	55.760	6	33	0,70
Heerhugowaard (NHN)	55.850	9	13	0,39
Hollands Kroon (NHN)	47.681	6	9	0,31
Schagen (NHN)	46.379	3	16	0,41
Medemblik (NHN)	44.480	8	10	0,40
Beverwijk (KEN)	41.077	6	17	0,56
Heemskerk (KEN)	39.146	7	6	0,33
Edam-Volendam (ZAWA)	35.953	4	7	0,31
Castricum (NHN)	35.608	2	8	0,28
Bergen (NHN)	29.941	2	1	0,10
Langedijk (NHN)	27.836	1	2	0,11
Heemstede (KEN)	27.080	8	3	0,41
Heiloo (NHN)	23.099	3	4	0,30
Bloemendaal (KEN)	23.208	4	4	0,34
Koggenland (NHN)	22.659	1	5	0,26
Stede Broec (NHN)	21.670	2	3	0,23
Drechterland (NHN)	19.440	1	3	0,21
Enkhuizen (NHN)	18.476	1	5	0,32
Waterland (ZAWA)	17.259	3	3	0,35
Zandvoort (KEN)	16.970	2	10	0,71
Wormerland (ZAWA)	15.995	4	3	0,44
Texel (NHN)	13.584	2	2	0,29
Uitgeest (KEN)	13.520	3	2	0,37
Opmeer (NHN)	11.526	0	1	0,09
Landsmeer (ZAWA)	11.435	3	1	0,35
Oostzaan (ZAWA)	9.735	1	1	0,21
Beemster (ZAWA)	9.550	1	1	0,21

*Formule: aantal klachten ADV's + aantal incidenten politie/(aantal inwoners/1000)

** Unieke meldingen, overlap melder woonplaats en plaats voorval is eruit gehaald.

Dit is een gezamenlijke uitgave van de politie eenheid Noord-Holland en de antidiscrimatievoorzieningen (ADV's) Kennemerland, Noord-Holland Noord en Zaanstreek/Waterland die hierin hun discriminatiecijfers op eenheidsniveau publiceren. De Nationale Politie en het College voor de Rechten van de Mens hebben voor deze uitgave hun gegevens beschikbaar gesteld.

Uitgave: Bureau Discriminatiezaken Kennemerland

Samensteller en auteur: Marjolein van Haaften

April 2020

MeldNU
discriminatie

Download de app *Meld Discriminatie Nu* in de App Store of Google Play.

De *Monitor Discriminatie 2019 Noord-Holland* verschijnt gelijktijdig met tien regionale rapporten met discriminatiecijfers van ADV's en politie, en het landelijke rapport *Discriminatiecijfers in 2019*. Alle rapporten, zowel landelijk als op eenheidsniveau, zijn te vinden op www.discriminatie.nl, de website van de landelijke vereniging van anti-discriminatievoorzieningen.

Politie eenheid Noord-Holland
Postbus 57
2000 AB Haarlem
T 0900-8844
www.politie.nl

Bureau Discriminatiezaken
Kennemerland

Postbus 284
2000 AG Haarlem

t 023 531 5842
e info@bdkennemerland.nl
i bdkennemerland.nl

Art.1 Bureau Discriminatiezaken
Noord-Holland Noord

Postbus 3095
1801 GB ALKMAAR

t 072 515 4400
e info@art1nhn.nl
i Art1NHN.nl

Bureau Discriminatiezaken
Zaanstreek/Waterland

Botenmakersstraat 42
1506 TE Zaandam
t 075 612 5696
e info@bdzaanstreek.nl
p/a Bibliotheek Waterland
Waterlandlaan 40
1441 MP Purmerend
t 06 128 00 017
e info@bdwaterland.nl
i bureaudiscriminatiezaken.nl

